

θενται τῶν ἀπογενομένων πρότρίτα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ
 3 ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος ἦν τι βουλήται· ἐπειδὴν δὲ ἡ
 ἐκφορά ἦ, λάρνακας κυπαρισσίας ἀγουσιν ἄμαξαι, φυλῆς
 ἑκάστης μίαν· ἐνεστι δὲ τὰ ὄσῳ ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς.
 μία δὲ κλῆνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἱ ἂν 5
 4 μὴ εὐρεθῶσω ἐς ἀναίρεσιν. ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλούμενος
 καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι
 5 ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι. τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον
 σῆμα, ὃ ἔστω ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως,
 καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε 10
 τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρηπὴ τὴν ἀρετὴν κρίναντες
 6 αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῆ,
 ἀνὴρ ἠρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμη τε δοκῆ μὴ
 ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιώσει προήκη, λέγει ἐπ' αὐτοῖς ἔπαινον
 7 τὸν πρόποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται. ὦδε μὲν θάπτουσιν· 15
 καὶ διὰ παντὸς τοῦ πολέμου, ὅποτε ξυμβαίη αὐτοῖς, ἐχρῶντο
 8 τῷ νόμῳ. ἐπὶ δ' οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε Περικλῆς ὁ Ξαν-
 θίππου ἠρέθη λέγειν. καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν
 ἀπὸ τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκού-
 20 οῦτο ὡς ἐπὶ πλείστον τοῦ ὄμιλου, ἔλεγε τοιάδε.

35 'Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ἰδὴ εἰρηκότων ἐπαινοῦσι τὸν
 προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ
 τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν. ἐμοὶ δὲ
 ἀρκοῦν ἂν ἐδόκει εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργῳ γενομένων
 ἔργῳ καὶ δηλοῦσθαι τὰς τιμάς, οἷα καὶ νῦν περὶ τὸν τάφον 25
 τόνδε δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὁρᾶτε, καὶ μὴ ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ
 πολλῶν ἀρετᾶς κινδυνεύεσθαι. εἴ τε καὶ χειρὸν εἰπόντι πι-
 2 στευθῆναι. χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν ἐν ᾧ μόλις καὶ
 ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιούται. ὃ τε γὰρ ξυνειδῶς καὶ
 εὐνοῦς ἀκροατῆς τάχ' ἂν τι ἐνδεεστέρως πρὸς ἃ βούλεται τε 30
 καὶ ἐπίσταται νομίσειε δηλοῦσθαι, ὃ τε ἄπειρος ἔστω ἃ καὶ

3 post ἄμαξαι add. δέκα Gertz 7 παρήσαν c(G) 18 καιρὸν AB
 21 οἱ . . . 24 ἀνδρῶν Π²⁰ post μὲν add. οὖν CG (in G erasum)
 εἰρηκότων ἡδὴ AB EFM 26 ἐν om. CG: habuit Π³

πλεονάζεσθαι, διὰ φθόνου, εἴ τι ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀκούει.
 μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί εἰσι περὶ ἐτέρων λεγό-
 μενοι, ἐς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι
 5 δράσαι τι ὧν ἤκουσεν· τῷ δὲ ὑπερβάλλουσι αὐτῶν φθονοῦντες
 3 ταῦτα καλῶς ἔχων, χρὴ καὶ ἐμὲ ἐπόμενον τῷ νόμῳ πειρᾶσθαι
 ὑμῶν τῆς ἑκάστου βουλήσεώς τε καὶ δόξης τυχεῖν ὡς ἐπὶ
 πλείστον.

“Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν προγόνων πρώτον· δίκαιον γὰρ 36
 10 αὐτοῖς καὶ πρόπον δὲ ἅμα ἐν τῷ τοιῷδε τὴν τιμὴν ταύτην
 τῆς μνήμης δίδοσθαι. τὴν γὰρ χώραν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ οἰκοῦντες
 διαδοχῆ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἐλευθέραν δι' ἀρετὴν
 παρέδωσαν. καὶ ἐκεῖνοί τε ἄξιοι ἐπαινοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ 2
 πατέρες ἡμῶν· κτησάμενοι γὰρ πρὸς οἷς ἐδέξαντο ὅσιν
 15 ἔχομεν ἀρχὴν οὐκ ἀπόνως ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλιπον.
 τὰ δὲ πλεῖω αὐτῆς αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες μάλιστα 3
 ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ ἐπηυξήσαμεν καὶ τὴν πόλιν τοῖς
 πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρ-
 4 κεστάτην. ὧν ἐγὼ τὰ μὲν κατὰ πολέμους ἔργα, οἷς ἕκαστα
 20 ἐκτήθη, ἢ εἴ τι αὐτοὶ ἢ οἱ πατέρες ἡμῶν βάρβαρον ἢ Ἑλληνα
 πολέμιον ἐπίοντα προθύμως ἠμυνάμεθα, μακρηγορεῖν ἐν εἰ-
 δόσῳ οὐ βουλόμενος ἑάσω· ἀπὸ δὲ οἷας τε ἐπιτηδεύσεως
 ἠλθομεν ἐπ' αὐτὰ καὶ μεθ' οἷας πολιτείας καὶ τρόπων ἐξ
 οἷων μεγάλα ἐγένετο, ταῦτα δηλώσας πρώτον εἶμι καὶ ἐπὶ
 25 τὸν τῶνδε ἔπαινον, νομίζων ἐπὶ τε τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἀπρηπὴ
 λεχθῆναι αὐτὰ καὶ τὸν πάντα ὄμιλον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων
 ξύμφορον εἶναι ἐπακοῦσαι αὐτῶν.

‘Χρῶμεθα γὰρ πολιτεία οὐ ζηλούσῃ τοὺς τῶν πέλας 37
 νόμους, παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ ὄντες τισὶν ἢ μιμού-
 30 μενοι ἐτέρους. καὶ ὄνομα μὲν διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους ἄλλ’

1 ἑαυτοῦ AB EFM 4 αὐτῶν EF¹ m: αὐτῶν cett. 11 αἰεὶ οἱ
 αὐτοὶ AB EFM 21 πολέμιον Haase: πόλεμον codd.: secl. Dobree
 23 ἦλθον AB FM Dion. Hal. 27 αὐτῶν ἐπακοῦσαι AB EFM
 29 τινὲν AB EFM

ἐς πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται· μέτεστι δὲ κατὰ
 μὲν τοὺς νόμους πρὸς τὰ ἴδια διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον, κατὰ
 δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὡς ἕκαστος ἐν τῷ εὐδοκίμῳ, οὐκ ἀπὸ μέρους
 τὸ πλεόν ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται, οὐδ' αὖ
 κατὰ πενίαν, ἔχων γέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώ- 5
 2 ματος ἀφανείᾳ κεκάλυται. ἐλευθέρως δὲ τὰ τε πρὸς τὸ
 κοινὸν πολιτεύομεν καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ'
 ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν, οὐ δι' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ
 καθ' ἡδονὴν τι δρᾷ, ἔχοντες, οὐδὲ ἀξίμους μὲν, λυπηρὰς δὲ
 3 τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι. ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια 10
 προσομιλοῦντες τὰ δημόσια διὰ δέος μάλιστα οὐ παρανο-
 μοῦμεν, τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκρόασι καὶ τῶν νόμων,
 καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων
 κεύται καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες αἰσχύνῃ ὁμολογουμένην
 φέρουσιν.

38 'Καὶ μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ γνώμῃ
 ἐπορισάμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις διετησίους νομίζοντες,
 ἰδίας δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσι, ὧν καθ' ἡμέραν ἢ τέρψις
 2 τὸ λυπηρὸν ἐκπλήσσει. ἐπεσέρχεται δὲ διὰ μέγεθος τῆς
 πόλεως ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα, καὶ ξυμβαίνει ἡμῶν μηδὲν 20
 οἰκειοτέρα τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦ-
 σθαι ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

39 'Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν
 ἐναντιῶν τοῖσδε. τὴν τε γὰρ πόλιν κοινῇ παρέχομεν, καὶ
 οὐκ ἔστω ὅτε ξηρασίαις ἀπείργομέν τινα ἢ μαθήματος ἢ 25
 θεάματος, ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελη-
 θεῖν, πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλεόν καὶ ἀπάταις
 ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ· καὶ ἐν ταῖς
 παιδείαις οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀν-
 δρεῖον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν 30
 2 ἦσσαν ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. τεκμήριον

1 οἰκεῖν] ἦκειν suprascr. c G 4 τὰ πλεόν C G 5 γέ Reiske:
 δέ codd. 9 δρᾷ τι Π⁸ 30 διαιτώμεθα Π⁸ 31 κινδύνους ἰσοπαλεῖς
 Usener τεκμήριον . . c. 42. 3 τὰλλα suppl. m fol. xl

δέ· οὔτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτούς, μεθ' ἀπάντων δὲ
 ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τὴν τε τῶν πέλας αὐτοῖ
 ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τοὺς περὶ τῶν
 οἰκεῖων ἀμνομένους μαχομένοι τὰ πλείω κρατοῦμεν. ἀθρόα 3
 5 τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδεὶς ποῦ πολέμιος ἐνέτυχε διὰ τὴν τοῦ
 ναυτικοῦ τε ἅμα ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν τῇ γῆ ἐπὶ πολλὰ
 ἡμῶν αὐτῶν ἐπιπεμψῶ· ἦν δὲ που μορίῳ τιῶν προσμείξωσι,
 κρατήσαντές τέ τιςα ἡμῶν πάντας ἀχχοῦσαι ἀπεῶσθαι καὶ
 νικηθέντες ὑφ' ἀπάντων ἡσσησθαι. καίτοι εἰ βᾶθυσία μᾶλ- 4
 10 λον ἢ πόνων μελέτη καὶ μὴ μετὰ νόμον τὸ πλεόν ἢ τρόπων
 ἀνδρείας ἐθέλομεν κωδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῶν τοῖς τε
 μέλλουσιν ἀλγειοῖς μὴ προκαμνεῖν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι
 μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούτων φαίνεσθαι, καὶ ἐν
 τε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν
 15 ἄλλοις.

'Φιλοκαλοῦμέν τε γὰρ μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν 40
 ἄνευ μαλακίας· πλοῦτῳ τε ἔργον μᾶλλον καιρῷ ἢ λόγου
 κόμπῳ χρώμεθα, καὶ τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τιῶν αἰσχρόν,
 ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ αἰσχιον. ἐνι τε τοῖς αὐτοῖς οἰκεῖων 2
 20 ἅμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλεια, καὶ ἐτέροις ^{ἕτερα} πρὸς ἔργα τετραμ-
 μένοις τὰ πολιτικὰ μὴ ἐνδεῶς γνῶναι· μόνου γὰρ τόν τε
 μηδὲν τῶνδε μετέχοντα οὐκ ἀπράγμονα, ἀλλ' ἀχρείον νομί-
 ζομεν, καὶ οἱ αὐτοὶ ἦτοι κρίνομεν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς
 τὰ πράγματα, οὐ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις βλάβην ἡγούμενοι,
 25 ἀλλὰ μὴ προδιδαχθῆναι μᾶλλον λόγῳ πρότερον ἢ ἐπὶ ἃ δεῖ
 ἔργῳ ἐλθεῖν. διαφερόντως γὰρ δὴ καὶ τότε ἔχομεν ὥστε 3
 30 τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν
 ἐκλογίζεσθαι· ὃ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς
 δὲ ὄκνον φέρει. κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυχὴν δικαίως κριθεῖν

1 ἑαυτούς] per se tantum Valla: ἐκάστους codd. μετὰ πάντων
 A B E F 8 τέ om. C G 11 ἐθέλομεν A B E F Dion. Hal.
 13 ἀτολμοτέροις f suprascr. G Dion. Hal. 16 τε om. A B F 19 ἐνι]
 ἐν A B E F Π⁸ 20 ἐτέροις] ἕτερα Classen: ἐτέροις ἕτερα Richards
 23 οἱ om. A B E F Π⁸ 27 οἱ om. Π⁸ 29 τὴν om. C Stobaeus

- οί τὰ τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέστατα γινώσκοντες καὶ διὰ
 4 ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων. καὶ τὰ ἐς ἀρε-
 τὴν ἐνηντιώμεθα τοῖς πολλοῖς· οὐ γὰρ πάσχοντες εἶδ', ἀλλὰ
 δρώντες κτώμεθα τοὺς φίλους. βεβαιοτέρως δὲ ὁ δράσας
 τὴν χάριν ὥστε ὀφειλομένην δι' εὐνοίας ᾧ δέδωκε σφύζειν· 5
 ὁ δὲ ἀντοφείλων ἀμβλύτερος, εἰδὼς οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ' ἐς
 5 ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσων. καὶ μόνου οὐ τοῦ ξυμφέ-
 ρουτος μᾶλλον λογισμῷ ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς
 τινὰ ὠφελοῦμεν.
- 41 'Ξυνελών τε λέγω τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος 10
 παῖδευσι εἶναι καὶ καθ' ἕκαστον δοκεῖν ἂν μοι τὸν αὐτὸν
 ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλείστ' ἂν εἶδη καὶ μετὰ χαρίτων
 2 μάλιστα' ἂν εὐτραπέλως τὸ σῶμα αὐταρκες παρέχεσθαι. καὶ
 ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων
 ἐστὶν ἀλήθεια, αὐτὴ ἢ δύναμις τῆς πόλεως, ἢ ἀπὸ τῶνδε 15
 3 τῶν τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. μόνῃ γὰρ τῶν νῦν
 ἀκοῆς κρείσσω ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνῃ οὔτε τῷ πολε-
 μίῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησι ἔχει ὑφ' οἷων κακοπαθεῖ οὔτε
 4 τῷ ὑπηκόῳ κατάμεμψι ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίω ἄρχεται. μετὰ
 μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δὴ τοι ἀμάρτυρόν γε τὴν δύναμιν 20
 παρασχόμενοι τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα θαυμασθησόμεθα,
 καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι οὔτε Ὀμήρου ἐπαιέτου οὔτε ὄστις
 ἔπεισι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει, τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ
 ἀλήθεια βλάψει, ἀλλὰ πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατὸν
 τῇ ἡμετέρᾳ τόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δὲ 25
 5 μνημεῖα κακῶν τε κάγαθῶν ἀίδια ξυγκατοικίσαντες. περὶ
 τοιαύτης οὖν πόλεως οἶδε τε γενναίως δικαιοῦντες μὴ ἀφαι-
 ρεθῆναι αὐτὴν μαχόμενοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων
 πάντα τινὰ εἰκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.
- 42 'Δί' ὁ δὴ καὶ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκαλίαν 30
 τε ποιούμενος μὴ περὶ ἴσου ἡμῶν εἶναι τὸν ἀγῶνα καὶ οἷς

3 ἐνηντιώμεθα Rutherford: ἡναντιώμεθα codd.: ἡντιώμεθα Hesychius
 12 ἡμῶν Cobet 15 αὐτῆ C(G) 22 καὶ secl. Krüger
 26 ἀίδια] ἰδία ABEF

- τῶνδε μὴδὲν ὑπάρχει ὁμοίως, καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα ἐφ' οἷς
 νῦν λέγω φανερὰν σημείοις καθιστάς. καὶ εἴρηται αὐτῆς 2
 τὰ μέγιστα· ἂ γὰρ τὴν πόλιν ὕμνησα, αἱ τῶνδε καὶ τῶν
 τοιῶνδε ἀρεταὶ ἐκόσμησαν, καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν Ἑλλή-
 5 νων ἰσόρροπος ὥσπερ τῶνδε ὁ λόγος τῶν ἔργων φανεῖη.
 δοκεῖ δέ μοι δηλοῦν ἄνδρὸς ἀρετὴν πρώτη τε μνηύουσα καὶ
 τελευταία βεβαιούσα ἢ νῦν τῶνδε καταστροφῇ. καὶ γὰρ 3
 τοῖς τᾶλλα χείροσι δίκαιον τὴν ἐς τοὺς πολέμους ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτίθεσθαι· ἀγαθῷ γὰρ κακὸν ἀφανί-
 10 σαντες κωδῶς μᾶλλον ὠφέλησαν ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἔβλαψαν.
 τῶνδε δὲ οὔτε πλούτου τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμήσας 4
 ἐμαλακίσθη οὔτε πενίας ἐλλπίδι, ὡς κἂν ἔτι διαφυγῶν αὐτὴν
 πλουτήσειεν, ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ ἐποιήσατο· τὴν δὲ τῶν
 ἐναντιῶν τιμωρίαν ποθεωτέραν αὐτῶν λαβόντες καὶ κινδύ-
 15 νων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες ἐβουλήθησαν μετ'
 αὐτοῦ τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ ἐφίεσθαι, ἐλλπίδι μὲν
 τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσεω ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ
 ἤδη ὀρωμένου σφίσι αὐτοῖς ἀξιούντες πεποιθέναί, καὶ ἐν
 αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν μᾶλλον ἡγησάμενοι ἢ [τὸ] 20
 ἐνδόντες σφύζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχρὸν τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ'
 ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης
 ἅμα ἀκμὴ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν.
- 'Καὶ οἶδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῦδε ἐγένοντο· 43
 τοὺς δὲ λοιποὺς χρῆ ἀσφαλεστέραν μὲν εὐχεσθαι, ἀτολμο-
 25 τέραν δὲ μὴδὲν ἀξιοῦν τὴν ἐς τοὺς πολεμίους διάνοιαν ἔχειν,
 σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ἀφελίαν, ἢν ἂν τις πρὸς
 οὐδὲν χεῖρον αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδὼτας μηκύνου, λέγων ὅσα ἐν
 τῷ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνεστιν, ἀλλὰ μᾶλλον
 τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους καὶ
 30 ἔραστὰς γιγνομένους αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑμῶν μεγάλη δόξι εἶναι,

5 τῷ ἔργῳ Dobree 11 πλούτῳ ABEFM 16 ἀφίεσθαι
 Porpo 19 τῷ CG1: τὸ cett. Schol. μᾶλλον] κάλλιον Dobree
 τὸ om. Dion. Hal. 25 πολέμους C(G) 26 post ἂν add. τί
 Krüger

ἐνθυμουμένους ὅτι τολμῶντες καὶ γιγνώσκοντες τὰ δέοντα
καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτήσαντο, καὶ
ὅποτε καὶ πείρα του σφαλῆεν, οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς
σφετέρως ἀρετῆς ἀξιούντες στερίσκω, κάλλιστον δὲ ἔρανον
2 αὐτῇ προϊέμενοι. κοινῇ γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν 5
ἀγῆρων ἔπαυον ἐλάμβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον,
οὐκ ἐν ᾧ κεύται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ
ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγου καὶ ἔργου καιρῷ αἰείμνηστος κατα-
3 λείπεται. ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ οὐ
στηλῶν μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφή, ἀλλὰ καὶ ἐν 10
τῇ μὴ προσηκούσῃ ἀγραφος μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς γνώμης
4 μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδιδαιτᾶται. οὗς νῦν ὑμεῖς ζηλώσαντες
καὶ τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον
5 κρῖναντες μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. οὐ
γὰρ οἱ κακοπραγούντες δικαιοτέρον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, 15
οἷς ἐλπίς οὐκ ἔστω ἀγαθῷ, ἀλλ' οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ
ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ
6 διαφέροντα, ἢν τι παύσωσω. ἀλγεωτέρα γὰρ ἀνδρὶ γε
φρόνημα ἔχοντι ἢ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ
ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γιγνόμενος ἀναίσθητος 20
θάνατος.

44 ' Δὶ ὅπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ
ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθῆσομαι. ἐν πολυτρόποις γὰρ
ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες· τὸ δ' εὐτυχές, οἷ ἂν τῆς
εὐπρεπεστάτης λάχωσω, ὥσπερ οἶδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς 25
δὲ λύπης, καὶ οἷς ἐνευδαιμονήσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐν-
2 τελευτήσαι ξυμετρήθη. χαλεπὸν μὲν οὖν οἶδα πείθειν οὖν,
ὧν καὶ πολλὰκις ἔξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις, αἷς
ποτὲ καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε· καὶ λύπη οὐχ ὧν ἂν τις μὴ
πειρασάμενος ἀγαθῶν στερίσκηται, ἀλλ' οὗ ἂν ἐθὰς γενό- 30
3 μενος ἀφαιρεθῆ. καρτερεῖν δὲ χρὴ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι,

7 ἀλλ' ἢ CG 16 ἔστ' AB EFM 19 ἐν τῷ secl.
Bredow: ἐν τῷ μετὰ τοῦ AB EFM 20 ἅμα τε γιγνόμενος
καὶ CG 30 πειρασάμενος g: πειρασόμενος codd.

οἷς ἔτι ἡλικία τέκνωσιν ποιῆσθαι ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν οὐκ
ὄντων λήθη οἱ ἐπιγιγνόμενοί τισιν ἔσσονται, καὶ τῇ πόλει
διχόθεν, ἐκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλείᾳ, ξυνοίσει
οὐ γὰρ οἷόν τε ἴσον τι ἢ δίκαιον βουλευέσθαι οἷ ἂν μὴ καὶ
5 παῖδας ἐκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενοι κινδυνεύωσω. ὅσοι 4
δ' αὖ παρηβήκατε, τὸν τε πλέονα κέρδος ὄν ἠτύχεῖτε βίον
ἠγείσθε καὶ τόνδε βραχὺν ἔσεσθαι, καὶ τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ
κουφίξεσθε. τὸ γὰρ φιλότιμον ἀγῆρων μόνον, καὶ οὐκ ἐν
τῷ ἀχρείῳ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνειν, ὥσπερ τιμές φασι,
10 μᾶλλον τέρπει, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι. παισὶ δ' αὖ ὅσοι τῶνδε 45
πάρεστε ἢ ἀδελφοῖς ὀρῶ μέγαν τὸν ἀγῶνα (τὸν γὰρ οὐκ
ὄντα ἅπας εἶωθεν ἐπαινεῖν), καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν
ἀρετῆς οὐχ ὁμοῖοι, ἀλλ' ὀλίγῳ χείρους κριθεῖτε. φθόνος
γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον, τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνατα-
15 γωνίστῳ εὐνοία τετίμηται. εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι 2
ἀρετῆς, ὅσοι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσσονται, μνησθήναι, βραχεῖα
παρανέσει ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχούσης φύσεως
μὴ χείροσι γενέσθαι ὑμῶν μεγάλη ἢ δόξα καὶ ἥς ἂν ἐπ'
ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγου ἐν τοῖς ἄρσεσι κλέος ἦ.
20 ' Εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἶχον πρόσ- 46
φορα, καὶ ἔργῳ οἱ θαπτόμενοι τὰ μὲν ἤδη κεκόσμηνται, τὰ
δὲ αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσίᾳ ἢ πόλις μέχρι
ἡβης θρέψει, ὠφέλιμον στέφανον τοῖσδε τε καὶ τοῖς λειπο-
μένοις τῶν τοιῶνδε ἀγῶνων προτιθεῖσα· ἄθλα γὰρ οἷς κείται
25 ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν.
νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὄν προσήκει ἐκάστῳ ἅπιτε.' 2

Τοῖσδε μὲν ὁ τάφος ἐγένετο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ· καὶ 47
διελθόντος αὐτοῦ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου τοῦδε ἐτελεύτα.
τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμ- 2
30 μαχοὶ τὰ δύο μέρη ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐσέβαλον ἐς τὴν

1 τὲ (sic) γὰρ M: γὰρ τε cett. 4 καὶ μὴ AB EFM 12 πᾶς
C(G) 14 prius τῷ] τὸν CE(G) 22 τῷ] τὰ AB EFM 24
προστιθείσα CG 26 ἕκαστος AB EFG M ἀποχωρεῖτε AB EFM
28 τῷ πολέμῳ τούτῳ G τοῦδε] τούτου C γρ. G